

Néhány adat a József Attila Megyei Könyvtár 1996. évi munkájáról

A látogatók száma egyenletesen emelkedik. Az utóbbi hat évben (ezerre kerekítve) 84, 89, 95, 98, 99, 101 ezer fő.

Ez nyitvatartási naponként átlagosan mintegy 400 látogatót jelent.

A beiratkozott olvasók száma ugyanakkor mind a gyermekek, mind a felnőttek körében csökken:

	1994	1995	1996
14 év alatt	923	934	786
14 év felett	5727	5682	5137
összesen	6650	6616	5923

Hasonló arányban csökken a kölcsönzők és a kölcsönzött dokumentumok száma is.

Mi lehet ennek a feltűnő ellentmondásnak a magyarázata? Két - ellentétes - tendencia figyelhető meg:

- A könyvtárban egyre több olyan információ található, olyan szolgáltatás vehető igénybe, amelyhez nem kell beiratkozni vagy kölcsönözni (számítógépes adatszolgáltatás, fénymásolás stb.), ettől nő a látogatók száma.

- Az emberek - úgy tűnik, egyre kevesebbet olvasnak, de akik olvasnának, azokat egyre kevésbé tudjuk kiszolgálni: költségvetési keretünk kevesebb dokumentumra, ezen belül egyre kisebb példányszámra elegendő (1- alább). Aki többször nem kapja meg, amit keres, elpártol, tőlünk.

A beszerzett könyvek ára évről évre nő (ezer Ft-ra kerekítve):

	1995	1996
vétel	2718	3024
egyéb forrás	260	333
összesen	2978	3357

Mennyi egységet kapunk ezért a pénzért?

	1995	1996
vétel	4419	3700
egyéb forrás	832	682
összesen	5241	4382

Nem újdonság tulajdonképpen. Egyre több pénzért egyre kevesebb könyv kapható. Az ideai költségvetés ismeretében biztosnak látszik, hogy a tendencia folytatódik.

A zenei állomány az elmúlt két évben gyakorlatilag nem gyarapodott, videokazettákat kizárólag pályázati pénzből vásároltunk.

A folyóirat-állományt, amennyire lehet, igyekszünk tartani.

Mikor lesz kedvező fordulat? Vagy pesszimiztában: lesz-e egyáltalán?

Biográfia és fotók

Az MKE Helyismereti Könyvtárosok Szervezetének tagjai - köztük megyénkből négyen - tanácskoztak 1997. március 19-én a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Budapest Gyűjteményében.

Mándli Gyula elnök bevezető szavai után Komlói József, a székesfehérvári Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár munkatársa mutatta be *Neves személyiségek* életrajzi adatait tartalmazó számítógépes adatbázisukat. A téma napirendre tűzését indokolta, hogy szervezetünk és az OSZK Hungarika Dokumentációs Osztálya együttműködési szerződést kötött. E szerint egy-egy megye a MKE HKSZ segítségével hozzájuthat saját anyagához a mintegy 2000 külföldön élt vagy élő magyar származású személy adatait tartalmazó adatbázisból. A teljes anyag egy évre Székesfehérvárra kerül. Az érdeklődő megyei könyvtárak ide küldhetik településjegyzéküket s az együttműködési szerződést, melynek értelmében vállalják a megyén belüli ezirányú igények kielégítését. Ezek után mágneslemezen, térítésmentesen postán kapják meg az adatokat.

Az előadáshoz visszatérve: az adatbázis ISIS-programmal működik, mintegy 2000, Fejér megyéhez köthető személy nevét és névváltozatait tartalmazza; az ott előforduló földrajzi nevek, egységesített foglalkozásnevek, dátumok, tárgyszavak és ETO számok mind visszakereshetőségi lehetőséget jelentenek. A lexikon-szerű formátum kiadvány készítésére is használható. Érdekes gyakorlat, hogy a neves személyiségek életrajzi adatait tartalmazó kurrens cikkanyag bibliográfiai tényei is ide kerülnek Fehérváron, szemben az általános helyismereti felfogással. Megfontolandó elméleti és persze számítástechnikai gyakorlati kérdés is: megoldható lenne-e a teljes átjárhatóság? Egyszeri kereséssel megoldhatóvá lehet-e tenni az életrajzi és az illető személyre vonatkozó bibliográfiai adatokat is kereső felhasználói igények kielégítését?

A szakmai tanácskozás második előadása *Fotók gyűjtése és feldolgozása a helyismereti gyűjteményekben* címmel hangzott el. Előadta házigazdánk, Sándor Tibor, a Budapest Gyűjtemény vezetője. Érdekes és magával ragadó, helyenként szellemes mondanivalója a közgyűjtemények közötti határterület tartalmát vette tárgyául. Elméleti és gyakorlati rész kérdéseket is bemutató, (használati érték és műtárgyérték, történeti forrásérték és feltártság, felhasználó orientált gyűjtés és fotóalbumok, kiadványok) előadása után megtekinthettük a Budapest Gyűjtemény féltve őrzött fotóritkaságait. Számukra már nem túl távoli jövő, hogy a gyűjtemény egy részét az INTERNET segítségével is hozzáférhetővé teszik.

Dr. Horváth Géza

**Kérdőív az önállóan szerzeményező községi könyvtárak
helyzetéről, működésükről, szolgáltatásairól**

1995 nyarán a zalaegerszegi Deák Ferenc Megyei Könyvtár kezdeményezésére a Veszprémi Akadémiai Bizottság Könyvtártudományi Munkabizottsága átfogó felmérésbe fogott. Az elsődleges cél a kistélepüléssel dunántúli megyék könyvtári helyzetének vizsgálata, működőképes és gazdaságos alternatívák bemutatása volt a jelenlegi bizonytalan helyzetben. A vizsgálatban kilenc megye (Baranya, Fejér, Győr-Sopron, Komárom-Esztergom, Somogy, Tolna, Vas, Veszprém, Zala) vett részt. Az elemzésekből összeálló problémahalmaz a könyvtári rendszer egészét érintő számtalan megválaszolatlan kérdést felszínre hozott. Ezért célszerűnek tűnt a munka továbbfolytatása, a kérdéskör kisebb részekre bontása és ezek behatóbb elemzése. Hét munkabizottság alakult az alábbi témakörök kidolgozására:

1. A megyei könyvtárak szerepköre, szolgáltatásai, a megyei/városi könyvtárak viszonyrendszere
2. Az önállóan szerzeményező községi könyvtárak működése
3. Az ellátórendszerek feltételrendszere és szolgáltatásai
4. A kettős funkciójú könyvtárak
5. Az integrált intézmények működése
6. A közművelődési, intézeti és szak- (egyetemi, főiskolai) könyvtárak kapcsolata
7. A munkahelyi közművelődési könyvtárak helyzete és bevonásuk a nyilvános szolgáltatásba

Megyéink könyvtárosai az első hat témakör kidolgozásában vettek részt aktívan - ha nem is dalolva. Részletesebben az önállóan szerzeményező községi könyvtárak működéséről készült kérdőívet és a megyei összesítőt mutatjuk be. A kép nem teljes - három könyvtár elzárkózott az adatszolgáltatás elől. Azoknál a könyvtáraknál, melyek korábban ellátórendszerben, ill. szakszervezeti könyvtárként funkcionáltak, az adatok hiányosak, így nem lehet viszonyítani a korábbi adatokhoz. Ilyen esetben nem lehet összehasonlítani pl. az állománygyarapításra fordított összeget és a vásárolt dokumentumok számát sem. A tiszteletdíj, a bér és a dologi költségek sem bonthatók minden esetben külön, összeolvad a könyvtár, iskola, művelődési ház költségvetésével. Több községben a művelődésszervező látja el a könyvtári és a kulturális feladatokat egy személyben.

Ezek a kérdések is felmerültek bennünk a felmérés elkészítésekor, és kíváncsian várjuk a valós helyzetképet feltáró, a rendszer egészét érintő ajánlásokat, javaslatokat.

Megye: KOMAROM-ESZTERGOM.....

Települések száma a megyében: 73

ebből önkormányzati könyvtárat működtet: ...69

Lakosok száma a megyében: 312

831

ebből községi lakosok száma: 117 487

ebből községi könyvtári szolgáltatást kap: 112 352.

	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Községi könyvtárak száma:	67	70	70	68	68	67
<i>ebből önállóan szerzeményező</i>	36	39	39	41	41	41
<i>működik</i>	34	38	36	38	40	40
<i>szünetel</i>	1	1	3	3	1	1
<i>megszűnt</i>			2	1	1	1

Az önállóan szerzeményező községi könyvtárak adatai:

	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Könyvtárosok száma:	40	39	41	38	39	39
<i>ebből főfoglalkozású:</i>	14	13	13	13	12	13
<i>részmunkaidős:</i>	7	6	9	8	11	11
<i>tiszteletdíjas</i>	19	20	19	17	16	15

Szakirányú végzettséggel

rendelkezők:	1990	1991	1992	1993	1994	1995
<i>főfoglalkozású összesen:</i>	14	13	13	13	12	11
<i>ebből alapfokú végzettségű:</i>	6	6	5	4	2	2
<i>középfokú végzettségű:</i>	4	3	3	4	4	4
<i>felsőfokú végzettségű:</i>	4	4	5	5	5	5

	1990	1991	1992	1993	1994	1995
részmunkaidős összesen:	7	7	9	9	12	11
ebből alapfokú végzettségű	1	1	1	1	3	3
középfokú végzettségű	5	5	5	7	8	7
felsőfokú végzettségű	1	1	3	1	1	1
tiszteletdíjas összesen:	16	17	15	13	11	11
ebből alapfokú végzettségű	7	7	7	6	6	6
középfokú végzettségű	7	8	6	5	4	4
felsőfokú végzettségű	2	2	2	2	1	1
Önálló helyiségben működők						
alapterület szerinti bontásban:	1990	1991	1992	1993	1994	1995
25 m² alatt	2	3	2	1	2	2
25-50 m² között	9	9	9	8	8	8
50-100 m² között	13	12	11	12	12	12
100-200m² között	2	3	4	5	5	5
200 m² felett	2	2	2	2	2	2
Nem önálló helyiségben működők alapter. szerinti bontásban:	1990	1991	1992	1993	1994	1995
25 m² alatt	—	—	—	—	—	—
25-50 m² között	4	4	3	3	3	3
50-100 m²	2	2	1	1	1	1
100-200 m² között	—	—	—	—	—	—
200 m² felett	—	—	—	—	—	—
Az állomány nagysága	304905	321197	322641	323505	335483	334099
ebből könyv	247003	255692	258976	265713	270602	274284
ebből szakirodalom	96967	99268	100154	104556	106694	107982
 felnőtt szépirodalom	99746	103370	105443	106963	108501	110642
 gyermekirodalom	50290	53054	53379	54194	55407	55660
Vásárolt dok.-ok száma	1990	1991	1992	1993	1994	1995
	6224	4581	7268	4757	5494	4797
ebből könyv	6133	4518	7209	4651	5372	4443
Állom.-ból kivont dok. szá.	1990	1991	1992	1993	1994	1995
	4003	5107	2600	2533	4340	
Állomány gyarapításra fordított összeg	1990	1991	1992	1993	1994	1995
	721029	857492	1368856	1826620	2154984	2653829
Könyvtárközi kölcsönzések száma	1990	1991	1992	1993	1994	1995
	136	177	146	220	199	295
Kurrens folyóiratok száma:	1990	1991	1992	1993	1994	1995
	8	9	9	9	9	8
Beiratkozott olvasók száma:	1990	1991	1992	1993	1994	1995
	8017	8252	7857	7770	8009	7605
14 év alatt	3843	3721	3716	3671	3746	3597
14 év felett	4174	4531	4141	4099	4263	4008
Kölcsönzők száma ossz.:	1990	1991	1992	1993	1994	1995
	57506	55925	63279	55095	63117	59299
14 év alatt	33270	32326	38387	31454	36213	33506
14 év felett	24236	23599	24892	23641	26904	25793
Látogatók száma összesen	1990	1991	1992	1993	1994	1995
	75986	75263	85293	69548	76319	74538
14 év alatt	46786	45428	51971	41106	45561	44111
14 év felett:	29182	29836	33322	28442	30758	30427

	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Kölcs., könyvek száma össz.:	234655	218620	228981	2108940	230392	228897
14 év alatt:	118258	107774	115057	104297	114755	111238
14 év felett:	116397	110846	113924	106597	115637	117659
Nyitvatartási idő alakulása, heti óraszám szerint:	1990	1991	1992	1993	1994	1995
30 óra felett:	1	1	1	1	1	1
30-20 óra között:	7	6	6	6	5	5
20-10 óra között:	4	4	6	6	7	6
10-5 óra között:	10	11	9	10	10	11
5 óránál kevesebb:	9	11	10	9	10	10

Egy év könyvtermése Komárom-Esztergom megyében (1996)

125 éves az Ácsi Cukorgyár / [szerk. Petrik József] ; [írták Csöbönyi Imre, Fekete Miklós, Gaál Ferenc, Kirchner Alajosné, Kirchner Alajos, Tóth László] ; [a fényképeket kész. Nagy Julianna, Horváth József]. - Ács : MC Rt. Ácsi Cukorgyár, 1996 (Tatabánya : Alfadat Press). - 68 p. : ill.

ÁRPÁD Gimnázium (Tatabánya) Jubileumi évkönyv : 50 éves a tatabányai Árpád Gimnázium, 1946-1996 / [írta Pluhár József, Farkasné Juhász Krisztina a tantestület segítségével. - Tatabánya : Árpád Gimnázium, 1996 (Tatabánya : Alfadat-Press). - 195 p., [19] t. : ill.

BAJ = BAY. - Baj : [Polgármesteri Hivatal], [1996] (Tatabánya : Alfadat-Press). - [8] p., [10] t. : ill. - Magyar és német nyelven

BÁNYÁSZKODÁSHOZ kapcsolódó tájrendezés és rekultiváció : Konferencia, 1996. május 8., Tatabánya / szerk. Takács Zsuzsa. - Tatabánya : MTE SZ Kom.-Esztergom Megyei Szervezete, 1996 (Tatabánya : K.-E. M. Önkormányzati Hivatal Nyomdája). - 28 p

BORHY László: Válogatás a Szöny-Vásártéri ásatás leleteiből, 1992-1995 ; [szerk. Borhy László, Számadó Emese] ; [írták Balogh Emese, Beck Tamás, Borhy László, Fényes Gabriella, Miklósi Szőke Mihály] ; [kat. terv. Ölveczky Gábor]. - Komárom : Komárom Város Önkormányzata 1996 (Komárom : Komáromi Ny. és K.). - 27 p.

BOZÓKY Mihály Általános Iskola és Speciális Mezőgazdasági Szakiskola, Pilismarót Emlékkönyv / [szerk. Fábiánné Gyimesi Livia]. - Pilismarót: Bozóky M. Ált. Isk. és Spec. Mezőgazdasági Szakisk., 1996 (Esztergom : Spori Print). - 45 p. : ill. ;

CSELENYÁK Imre (1957): Nem történt semmi : Kisprózák, 1986-1996 / Nyíri Cselenyák Imre ; [szerk. Sárándi József]. - [Dorog] : Kiad. a szerző, 1996 (Esztergom : Egom-Press). - 101 p.

CSÍK Rezső: Krónika / [írta és gyűjtötte Csik Rezső] ; [szerk. Nieszner József]. - Héreg : Polgármesteri Hivatal ; Tatabánya : K.E.M. Honismereti Egyesület, 1996. - 226 p., [14] t. : ill.

CSÓKA István:Tatabányai Repülő Egyesület története / írta Csóka István , szerk. Viktor Zoltánná. - Tatabánya : Old Timer Repülő Klub, [1996] (Tatabánya : Alfadat-Press). - 53 p.

DANCS József.: Bábolna : A honfoglalás korától napjainkig / Dancs József. - Bábolna [Polgármesteri Hivatal], 1996 (Bábolna : Bábolna Rt. ny.). - 148 p., [4] t.fol. : ill.

DANKÓ József: Tanulmányok a XX. század dorogi kultúrtörténetéből / Dankó József, Kovács Lajos. - Dorog : DVBE, 1996 (Esztergom : Egom-Press). - 51 p. :ill.

DOROG / [szerk. Bárdos István , szöveg Kovács Lajos]. - Dorog : Dorog Város Önkormányzata, [1996], - [18] p. : ill. - Angol, magyar és német nyelven

DOROGI értékek nyomában 5. : Házak, hegyek ... : Helytörténeti kalandozások Dorogon és környékén : A Zrínyi iskola kincskeresőinek munkája / szerk. Kovács Lajos, Dankó József, Dankóné Tamási Bernadett, Palkóné Keszthelyi Klára, Gordosné Végh Éva, Molnárné Vaczlavek Katalin, Kovács Lajosné, Szokolay Péter. - Dorog : Zrínyi I. Ált. Isk., 1996 (Esztergom : Egom-press). - 47 p. : ill.

EGY cseppnyi Magyarország : a Vértes hegység és környéke / szerk. Béni Kornél, Viszló Levente. - [Székesfehérvár] : Pro Vértes Természeti Közalapítvány, 1996. - 409 p., [40] t. : ill.

AZ ÉNEK tanításának története 1777-től napjainkig : Katalógus a Tatabányai Múzeum tantárgytörténeti kiállításához / [főszerk. Fűrészné Molnár Anikó] , [szerk. és a kat. szövegét írta Somorjai József], [a kat. tervezte és a fotókat készítette Dallos István]. - Tatabánya Tatabányai Múzeum : Budapesti Tanítóképző Főiskola, 1996 (Tatabánya : Alfadat-Press). - 15 p. : ill.

ESZTERGOM / [szerk. Bárdos István ; szöveg Horváth István, fotó Mudrák Attila, reprodukciók Horváth Orsolya]. - Esztergom : Esztergom Város Önkormányzata, [1996]. - [14] p. : ill.

- A FORRADALOM Tatán / szerk. Németh László , [lektorálta Kiss Vendel]. - Tata : Tata Város Önkormányzata, 1996 (Tatabánya : Alfadat—Press). - 170 p. : ill.
- GÁBRIS József: Az esztergomi nevelőképzés krónikája / Gábris József. - Esztergom : Esztergomi Tanító- és Óvónőképző Öregdiákjainak Egyesülete : Balassa Bálint Alapítvány a Tanítóképzésért, 1996 (Esztergom : OKTÁV-PRESS).
- HONFOGLALÓ magyar szállás : X. századi magyar falu az Által-ér mentén : Régészeti kiállítás a Tatabánya-dózsakerületi feltárás anyagából 1996. május 29-től / [a kiáll. rend. Vékony Gábor és Kisné Cseh Julianna]. - Tatabánya : Tatabánya és Környéke Koordinációs Bizottság, 1996 (Tatabánya : Alfadat-Press). - 19 p., [1] t. : ill.
- GYERMELY Holding Rt. (Gyermely) Az 1996. évi rendes közgyűlés dokumentumai, 1996. március 27. - Gyermely : Gyermelyi Holding, Rt., 1996. -10 p.
- GYERMELYI Szövetkezeti Részvénytársaság (Gyermely) Az 1996. évi rendes közgyűlés dokumentumai, 1996 március 23. - Gyermely : Gyermely Rt., 1996. -14 p.
- GYERMELYI Ügyviteli Rt. (Gyermely) Az 1996. évi rendes közgyűlés dokumentumai, 1996. március 27. - Gyermely : Gyermelyi Ügyviteli Rt., 1996. - 9 p.
- HORKAY HÖRCHER Ferenc (1964): Utazás Ab-báziába / Horkay Hörcher Ferenc ; [szerk. Jász Attila] ; [fotó Szamódy Zsolt]. - Tata : Móricz Zs. Városi Könyvtár, 1996 (Tata : Sollers ny.). - 150 P.-A JÓZSEF Attila Megyei Könyvtár évkönyve / szerk. Schmidt József, Monostori Imre. - 1996. - Tatabánya : JAMK, 1996 (Tatabánya : JAMK ny.). - 137 p. : ill.
- KÁMA-vidéki rokonaink őstörténete : Kiállítási katalógus : Tatabányai Múzeum, 1996. május 29. - október 31. / szerk. Fodor István, [a kiáll. rend. I. G. Sapron és Fodor István] ; [fényképek Dallos István]. - Tatabánya : Magyarok Térben és Időben Szervezőbiz., 1996 (Tatabánya : Alfadat-Press). - 62 p.
- KÉPEK a földrajztanítás történetéből : Tatabányai Múzeum Iskolamúzeuma, Tatabánya, Gellért tér, 1995-96 / a kiáll. és a forg. a kat.szövegét írta Kövesdi Mónika ; a kiáll., és a kat. tervezte Ölveczky Gábor. - Tatabánya : Tatabányai Múzeum, 1996 (Tatabánya : Alfadat-Press). - 33 p.; ill.
- KERESKEDELMI és Vendéglátóipari Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola Tatabánya. 20 éves a -- . [Szerk. Bekéné Magyar Melinda] , [fotók: Hemos Csilla, Kiss T. József.]. - Tatabánya KVSZI, 1996 (Komárom : Komáromi Nyomda és Kiadói Kft.). - 96 [4] p. : ill.
- KISBÉRI emlékezők / gyűjt, és szerk. Fakász Tibor , [a fényképeket vál. Balogh János] ; [... lektorálta Hegedűs Pál, Kozák Gyula]. - Kisbér : Kisbér Város Önkormányzata, 1996. - 299 p. : ill.
- KOMÁROM város általános és középiskoláinak közös értesítője az 1995/96-os tanévről / [szerk. György Károlyné, Török Csaba]. - Komárom : Jókai Mór Város Könyvtár, 1996. - 182 p.
- KOMÁROM Város Önkormányzata 1995. évi munkájáról ; Az 1995-1998. évekre szóló munka-és gazdasági program. - Bp. : Komárom Város Önkormányzata, 1996. - 82 p., [4] t.
- KULCSÁR Emil Miklós: Majk története /[írta Kulcsár Emil Miklós] ; [szerk. T. Sáray Szabó Éva]. - [Oroszlány] : Hanex Kft., [1996] (Tatabánya : Mikrolin Press). - 43 p. : ill.
- LIMES : Komárom-Esztergom megyei tudományos szemle / írszerk. Virág Jenő ; szerk. ifj. Gyüszti László, E. Nagy Lajos. - 1-2. (1996). -Tatabánya : Alfadat-Press). - 166 p. : ill.
- A MAGYAR kerámiaművesség ezer éve / a tan. szerzői és a kiáll. rend. Kemecsei Lajos, Kisné Cseh Julianna, Kövesdi Mónika, Petényi Sándor, Mezősiné Kozák Éva, Sabján Tibor ; szerk. Fülöp Éva Mária , kiadványszerk. Kis Gábor., -Tata : Kuny Domokos Múzeum, 1996 (Tatabánya : Alfadat-Press). - 54, [120] p. : ill.
- MAGYARORSZÁG. Központi Statisztikai Hivatal Komárom-Esztergom Megyei Igazgatósága. Statisztikai tájékoztató / készítette Fancsali József, Szabó Sándorné, Ungi Lászlóné. - 2. (1996). - Tatabánya : KSH Kom.-Esztergom M. Ig., 1996. - 47, 75 p.
- MAGYARORSZÁG. Központi Statisztikai Hivatal Komárom-Esztergom Megyei Igazgatósága. Statisztikai tájékoztató / készítette Fancsali József, Szabó Sándorné, Ungi Lászlóné. - 3. (1996). - Tatabánya : KSH Kom.-Esztergom M. Ig., 1996. - 42, 62 p.
- MAIER-KRÁNITZ László (1950): Különös vizsgálat : Ötperces novellák / Maier-Kránitz László ; [előszó Nagyfalusi Tibor]. -[Esztergom] : Spori Print, [1996].-47 p.
- MÁRKUS László: A görög és római vallás : Diákok könyve / összeáll. Márkus Gábor. - Tata : Talentum Alapítványi Gimnázium, 1996 (Tata : West End). - 98 p. : ill. - (Vallásismeret. Vallástörténet 2.)
- MÁRKUS Gábor: Olympos News : Isteni híradó : Történetek a görög és római mitológiából / összeáll. Márkus Gábor. - Tata : Talentum Alapítványi Gimnázium, 1996 (Tata : West End). - 81 p. : ill. - (Vallásismeret. Vallástörténet 3.)
- MÁRKUS Gábor: A vallás első élményei : Diákok könyve / összeáll. Márkus Gábor. - Tata : Talentum Alapítványi Gimnázium, 1996 (Tata : West End). - 94 p. - (Vallásismeret. Vallástörténet 1.)

MOZGÁSKORLÁTOZOTTAK / Komárom-Esztergom Megyei Egyesülete (Tatabánya). Alapszabály / [Válóczi Ferenc, Gaál Lászlóné/Tatabánya MKEME, 1996 (Tatabánya : Alfadat-Press). - 23 p.

MŰVÉSZETI műhely : Komárom-Esztergom megyei irodalmi, művészeti és kritikai szemle / szerk. Jász Attila és Virág Jenő. - 9. évf. 11. sz. (1996). - Tatabánya : K.-E. M. önkormányzat : Kernstok Károly Művészeti Alapítvány, 1996 (Tatabánya = Alfadat-Press). - 91 p.; ill.

NAGY István: Nagyigmánd : Töredékek a múltból / Nagy István. - Nagyigmánd : Kiad. a Nagyigmándi Önkormányzat Képviselő-testülete, 1996 (Bábolna Rt. ny.). - 241 p.: ill.

PÉCH Antal Bányaiipari Akadémia Technikum, Tatabánya. A 100 éves Pech Antal Bányaiipari Akadémia Technikum jubileumi évkönyve, 1896-1996 / [... összeáll, közrem. Babay Géza, Krisztián Béla, Szilvási Csaba, Perger István]. -Tatabánya : Pech A. Bányaiipari Akadémia Technikum, 1996 (Tatabánya : Alfadat-Press). -177 p. : ill.

PINTÉR Lajos (1953): Rajzok a tél falára / Pintér Lajos ; [ill. Maurits Ferenc]. - Tatabánya : Új Forrás : Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat József Attila Megyei Könyvtára, 1996 (Tatabánya : József A. Megyei Könyvtár nyomdája). - 49 p.: ill.

RICHTER Gedeon Vegyészeti Gyár Rt. Óvodája, Dorog, 1976-1996 / [Horváth Mihályné et al.]. -Dorog : Richter G. Vegyészeti Gyár Rt., 1996. - 56 p. : ill.

SZEKERCZÉS István: Bürokrácia vagy maffiokrácia : (Esszé a társadalom két fő mozgatóerejéről) / Szekerczés István. - [Komárom] : Kiad. a szerző, 1996 (Komárom : Multy Copy Kft.). - 89 p.

TAKÁTS Sándor (1860-1932):Fejezetek Komárom művelődés- és gazdaságtörténetéből / Takáts Sándor ; [sajtó alá rend. Hídvégi Violetta]. - Tatabánya : Komárom-Esztergom M. Önkormányzat, 1996.- 273 p.

TATABÁNYA Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala, Tatabánya. Tájékoztató a helyi adókról / Tatabánya Megyei Jogú Város Polgármesteri Hív. - Tatabánya : Polgármesteri Hív., 1996 (Tatabánya : Alfadat-Press). - 77 p.

A TERÜLETFEJLESZTÉSÉRŐL és a területrendezésről szóló 1996. XXI. tv. : Konferencia 1996. június 5., Tatabánya / szerv. biz. Balogh Ernő, Pernecky László, Takács Zsuzsa ; szerk. Takács Zsuzsa. - Tatabánya : MTESZ Kom.-Esztergom Megyei Szervezete, 1996 (Tatabánya : K.-E.M. Önkormányzati Hiv. Ny.). - 24 p.

TÓTH László (1949): Szó és csend : Tizenegy beszélgetés : Csiki László, Fodor András, Géczi János, Kukorelly Endre, Petőcz András, Somlyó

György, Tornai József, Tózsér Árpád, Vasadi Péter, Vörös István, Zalán Tibor. - Tatabánya : Új Forrás : Komárom-Esztergom Megyei önkormányzat József Attila Megyei Könyvtára, 1996. - 205 p.

VENDÉGVÁRÓ : Látnivalók Esztergomtól Komáromig / szerzők Cséfalvay Pál *et al*; *főszerk.* E. Nagy Lajos] ; [fotók Dallos István *et al.*] ; [fel. szerk. Körtvélyesi Erzsébet]. -Miskolc : Well-Press Művészeti Ker. Reklámügynökség, 1996. -199 p. : ill.

VÉRTES Expo, 1996. augusztus 22-26. Tatabánya, Sportcsarnok : Általános kiállítás és vásár : Katalógus / bev. Bencsik János. - Tatabánya : [Tatabányai Megyei Jogú Város]. - 1996. - 66 p.

VÉRTESEI Erőmű Rt. (Tatabánya) / Üzleti jelentés 1995 / [szerk. Vértesi Erőmű Rt. Controlling] ; [fotó Szamódy Zsolt]. - Tatabánya : Vértesi Erőmű Rt., 1996 (Tatabánya : Alfadat-Press). - 27 p.

WEHNER Tibor:Szigorúan tilos a fűre líz : szöveggyűjtemény : Wehner Tibor. - Tatabánya : Új Forrás : Komárom-Esztergom Megyei önkormányzat József Attila Megyei Könyvtára, 1996. -102 p.

Az összeállítás az 1997. március 31-ig beérkezett és feldolgozott kötelempedányok alapján készült.

József Attila Megyei Könyvtár Tájékoztató Szolgálat, Tatabánya.

Összeáll. dr. Horváth Géza

Könyvtárbúcsúztató

Az 1996-os év sem volt a könyvtárak éve. Nagy és nehéz feladatokat kellett megoldanunk, hogy a pénz nélküli világban meg tudjunk felelni a - nem véletlenül - egyre növekvő olvasói igényeknek. Voltak olyan könyvtárak, melyek sajnos végleg megszűntek, mert a fenntartó nem tudta tovább vállalni a költségeket. Fájó, nagyon rossz érzés az ott dolgozóknak, hogy a hosszú évek alatt, nagy igyekezettel és gondosan gyűjtött állománytól és nem utolsósorban a kedves ismerőseiktől, az olvasóktól meg kell válniuk.

Ilyen szomorú eseményre került sor a múlt évben Oroszlányban. A Bányász Klubkönyvtár Alapítvány kezelésében a Béke-szállón elhelyezett 20.000 kötetet meghaladó könyvtárára is a megszűnés sorsa várt. Így nehéz szívvel, de a felszámolást kellett választani. A könyvtári állomány felszámolásának több útja és módja között választhattak. Ők úgy döntöttek -és nagyon bölcsen -, hogy ez a jelentős, értékes könyvmennyiség, ha már a jelenlegi helyén nem töltheti be feladatát, legalább oda kerüljön, ahol a könyvek jó helyen lesznek, hozzáférhetőek lesznek, és továbbra is a tudást szolgálják.

Így kerültek a könyvek az oroszlányi általános és középiskolák könyvtáraiba, egyéb intézményei

be, valamint a társadalmi és civil szervezetek és a határon túli magyarság tulajdonába. Az iskolák könyvtárainak igen jó szolgálatot tett ez az ajándék. Köztudott, hogy a Nemzeti Alaptanterv milyen nagy feladatok elé állítja az iskolák könyvtárait is. A növekvő könyvtárak és a költségvetés alacsony könyvbeszerzési kerete pedig nem teszik lehetővé a tervszerű, folyamatos állománygyarapítást.

A határon túli magyarsághoz is eljutott már a könyvekből egy szállítmány. Idézek köszönő levelükből: "Gyergyóújfaluért" Alapítvány Gyergyó-újfalu, Hargita megye. „Az Önök klubja által küldött könyvadományt a „Gyergyóújfaluért” Alapítvány vezetősége megkapta és leltárába besorolta. Az alapítvány 28 tagjának nevében a legösszintébb köszönetünket fejezzük ki az önzetlen adományért.” Gyergyóújfalu 1996. december 13. Bányász Árpád elnök, Fülöp Béla alelnök, Mihálydeák Kálmán titkár.

Elismerés és köszönet illeti meg Szöllösi Eszter könyvtárvezetőt, aki ezt a számára fájó és óriási munkát elvégezte. Ő most a könyvtári munkának búcsút mondott és nyugállományba vonult. Jó egészséget kívánunk neki.

Elbúcsúzunk egy nagyobb könyvtártól, mely megszánt, de sok kicsiben tovább él.

Ugyancsak köszönetemet szeretném kifejezni a VÉRT Rt.-nek is azért az értékes könyvajándékért, mellyel Oroszlány város iskolai könyvtárait ajándékozták meg karácsonyra. Szeretnénk, ha ez hagyománnyá válna, és más üzemek és vállalatok is csatlakoznának hozzájuk.

Moczik Andrásné
könyvtárostánár
Oroszlány

A Nemzeti Alaptanterv és az iskolai könyvtárak

A Komárom-Esztergom Megyei Pedagógiai Intézet tanfolyamot szervezett az iskolai könyvtárosok részére, melyen a NAT bevezetésével kapcsolatos feladatokra készítette fel a hallgatókat. A tematika az alábbi volt:

- I, A NAT-koncepció megvalósításának lehetőségei és követelményei a helyi programmá történő lebontás folyamatában a könyvtárhasználatban. Előadó: Dán Krisztina vezető szaktanácsadó
- II, A NAT könyvtárhasználati követelményrendszer tantárgyi integrációja.
Előadó: Homor Tivadar könyvtárostánár
- III, A NAT követelmények megvalósításának lehetőségei egy 8 osztályos gimnáziumban. Előadó Balogh Mihály könyvtárostánár
- IV, A könyvtárhasználati ismeretek tanításának eredménymérése, feladatlapok szerkesztése.

Előadó: Sáráné dr. Lukátsy Sarolta könyvtárostánár A megyéből 30 fő vett részt ezen a felkészítő tanfolyamon, ahol az előadók - mint az adott témakör neves szakemberei - részletes és sok problémára kiterjedő előadásokat tartottak. Természetesen a foglalkozások keretében volt lehetőség konzultációra is, egy-egy gyakorlati probléma felvetésére, megvitatására.

Ennek alapján kapnak tanúsítványt a tanfolyam elvégzéséről.

Az iskolai könyvtárosok a tanfolyam elvégzése után képesek lesznek saját iskolájuk dokumentumait elkészíteni, illetve segítséget nyújtani az iskola vezetésének és a szaktanároknak a könyvtárhasználati ismeretek beépítésében az iskola pedagógiai programjába és helyi tantervébe, s ennek alapján tanítani azt. Valamennyi résztvevőnek gratulálunk és további eredményes munkát kívánunk.

Tanczerné Jakus Emőke
listás könyvtári szakértő

Tavaszi könyvtárlátogatás Negyvenezser kötet közül válogathatnak

A tatabányai József Attila Megyei Könyvtár gyermekkönyvtára negyvenezser kötetel várja az olvasókat. A tavaszi szünet miatt ilyenkor megélni a délelőtti forgalmat, látogatásunk alatt is iskolás gyerekek válogatnak a könyvek között.

Kérdésemre a könyvtáros hölgy elmondta, hogy a 6-12 éves korosztály olvas a legtöbbet. Az általános iskola hetedik-nyolcadik osztályos tanulói ritkábban járnak, az ő idejüket már a középiskolai felvételre való készülődés vonja el. Ezért inkább a kötelező olvasmányokat keresik, ebből a megyében itt van a legnagyobb választék.

Az Arany János iskola bezárása érzékenyen érintette a könyvtár forgalmát, mert ez volt az egyetlen általános iskola környéken. - Tanulmányi időben óvodás és iskolás csoportokat is fogadunk - mondja a könyvtáros. - A picinyek mondókákkal, népszokásokkal, a nagyobbak könyvtárkezelés rejtjelmeivel ismerkedhetnek meg. Beszélgetésünk közben gyesen lévő anyuka terelgeti beljebb csemetéit. A legkisebb még olvasni sem tud, de már szokja a könyvtári hangulatot. Otthon a nagyobbak olvasnak fel neki. Mindennap. Kedvenc meséje a *Pom-Pom* sorozat, és a *Ha majd hatéves leszek* című verses gyűjtemény. Hatéves korára nem lesz idegen számára a mindennapi olvasás, a könyvek világában az eligazodás.

24 Óra, 1997. ápr. 2. 3.1.

Bál a városért - Jótékonyági est könyvtárunk újjáépítéséért Dorogon

Hagyományosan immár harmadik alkalommal került megrendezésre a „Bál a városért” jótékonyági est. Az idei rendezvény bevételét a hajdani bányatiszti Kaszinó / jelenleg itt működünk mint városi könyvtár / felújítására, kulturális központtá történő átalakítására ajánlották fel. A majd 200 fős bálozón túl számos vállalat, szervezet és magánszemély adománya segíti e nemes cél megvalósulását. / A bevétel kb. 600.000,- Ft volt. /

Az est fővédnöki tisztét dr. Magyar Bálint művelődési és közoktatási miniszter és Halmos Csaba államtitkár, a Közmunkatanács elnöke vállalta el.

Gurinné Pintér Gabriella

Felhívjuk a kollégák figyelmét, hogy tájékoztatót jelentetett meg az ELTE Tanárképző Főiskolai Kara az 1997/98-as tanévre másoddiplomás és egyszakos levelező könyvtáros képzésre.

A BDTF Könyvtár-informatikai Tanszéke szakirányú továbbképzést indít könyvtárostanár/gyermekkönyvtáros munkakörben szintén az 1997/98-as tanévre.

Az érdeklődőket a megyei könyvtárban Kelecsényi Péterné szívesen tájékoztatja a részletekről.

Szolnokról jöttünk

A könyvtárosok, de különösen a feldolgozók nagy kihívás előtt állnak, mióta elkészült az integ-

rált könyvtári program, a TextLib. A megye több könyvtára már használja, mások még csak barátkoznak vele.

Ezért a feldolgozói munkaközösség úgy határozott, hogy megnéz egy könyvtárat, ahol a TextLibnek nemcsak jelene, de múltja is van. Így jutottunk el Szolnokra, a megyei könyvtárba, ahol Dankóné Szabó Edit olvasószolgálati osztályvezető és Takács Béla igazgatóhelyettes fogadott bennünket nagy-nagy szeretettel. A megyei könyvtár már egy éve, a városi községi könyvtárak folyamatosan térnek át a számítógépes feldolgozásra. A rendszer tudora, Takács Béla és két számítógépes szakember segíti a megye könyvtárainak gépesítési törekvéseit, hiszen ma már minden városi és több községi könyvtár is alkalmazza ezt a rendszert. A megyei könyvtár 28 géppel rendelkezik, már gépre vitte könyvállományát, így ősztől bevezetik a számítógépes kölcsönzést is.

Örömmel néztük meg az új könyvtár épületét, ahová heteken belül be is költözhetnek.

Jó volt látni, hallani azt a szakma- és olvasószertetet, ami a kollégákból sugárzott, és jó lenne visszatérni akkor is, amikor már elmesélhetik, hogy élnek végre „igazi” könyvtárban.

Köszönjük ezt a szép napot az oroszlányi Művelődés Központ és Könyvtár vezetésének is, mivel ők vittek el bennünket erre a nagy útra.

Kelecsényi Péterné
könyvtáros

*Elhunyt Horváth Géza, a József Attila Megyei
Könyvtár alapítója, 30 éven át igazgatója.
Következő számunkban búcsúzunk tőle.*

Szerkesztik: ifj. Gyüszli László, Tata, Móricz Zsigmond Városi Könyvtár
Dr. Horváth Géza, József Attila Megyei Könyvtár
Kelecsényi Péterné, József Attila Megyei Könyvtár
Takács Anna, Tatabánya, Városi Könyvtár
Tanczerné Jakus Emőke, Tata, Kőkúti Általános Iskola

Kiadja a József Attila Megyei Könyvtár, Tatabánya, Fő tér 2.
Felelős kiadó: dr. Monostori Imre igazgató
Felelős szerkesztő: Schmidt József
ISSN 1218 9278
Tb.MK.S-29/97